

Di sản của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - định hướng nghiên cứu và phát triển

ThS. NGUYỄN PHƯƠNG THUY

Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật; Email: thuyngx@gmail.com

Tóm tắt: Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng là một nhà lãnh đạo kiệt xuất, một nhà tư tưởng lớn, một con người suốt đời cống hiến cho sự nghiệp cách mạng với tất cả tâm huyết, trí tuệ và lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với dân tộc. Ông đã đặt nền móng lý luận và thực tiễn vững chắc cho công cuộc đổi mới, kiên trì đưa đất nước đi lên bằng một con đường bền vững, vừa mang đậm bản sắc Việt Nam, vừa phù hợp với xu thế phát triển của thời đại. Sự ra đi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không chỉ là mất mát của riêng Đảng, Nhà nước mà còn là một tổn thất to lớn đối với toàn dân tộc. Với tư duy chiến lược, bản lĩnh kiên định và đạo đức trong sáng, ông đã để lại một dấu ấn sâu sắc trên con đường phát triển của Việt Nam. Trên cương vị Tổng Bí thư, ông đã lãnh đạo công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đưa đất nước phát triển theo con đường chủ nghĩa xã hội với bản sắc riêng, đồng thời kiên quyết chống tham nhũng với tinh thần **đốt lò** không có vùng cấm. Ông không chỉ là một nhà lý luận sắc bén, mà còn là một nhà lãnh đạo thực tiễn với những quyết sách táo bạo, giúp Việt Nam giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế và nâng cao vị thế quốc tế. Di sản mà ông để lại không chỉ nằm ở những tư tưởng, bài viết hay chính sách, mà còn là tấm gương về đạo đức, tận tâm và trách nhiệm với đất nước, với nhân dân.

Từ khóa: di sản lý luận; Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

Thời gian gần đây, những công trình nghiên cứu về Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã phần nào khắc họa được tư tưởng, phong cách lãnh đạo và những đóng góp to lớn của ông đối với Đảng, Nhà nước và nhân dân. Tuy nhiên, để hiểu sâu hơn về những đóng góp của ông đối với Việt Nam và thế giới, cần tiếp tục nghiên cứu những khía cạnh quan trọng liên quan đến sự phát triển tư duy lý luận, phương thức lãnh đạo, di sản chính trị và ảnh hưởng quốc tế của ông. Những nghiên cứu này không chỉ giúp làm sáng tỏ hơn con đường đổi mới của Việt Nam, mà còn mang lại những bài học giá trị cho các thế hệ lãnh đạo tương lai và cộng đồng quốc tế quan tâm đến mô hình phát triển của Việt Nam.

1. Thực trạng nghiên cứu về di sản lý luận của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng

Các tác phẩm viết về Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không đơn thuần là những tư liệu chính trị, mà còn là những trang sử sống động ghi lại hành trình một con người gắn bó trọn đời với Đảng, với nhân dân, với con đường đổi mới và phát triển đất nước. Dù tiếp cận từ góc độ tư duy lý luận, vai trò lãnh đạo hay tình cảm của nhân dân, tất cả đều khắc họa rõ nét hình ảnh một nhà lãnh đạo vừa kiên định về ý chí, vừa mực thước trong đạo đức, vừa gần gũi trong đời thường nhưng lại có tầm vóc của một nhà chiến lược vĩ đại.

Nếu như cuốn sách *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam* - Dự luận trong nước và quốc tế về bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng do Ban Tuyên giáo Trung ương Đảng tuyển chọn khẳng định những luận điểm sắc bén về chủ nghĩa xã hội mà Cố Tổng Bí thư đã dày công nghiên cứu và kiên định theo đuổi, thì cuốn *Nhận thức lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam* qua các tác phẩm của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng của PGS, TS. Vũ Trọng Lâm chính là sự tổng kết một cách hệ thống những giá trị cốt lõi trong tư tưởng của ông về mô hình phát triển của Việt Nam. Trong những trang sách ấy, ta không chỉ thấy một tư duy lý luận sáng suốt, mà còn cảm nhận được một niềm tin mãnh liệt vào con đường mà Đảng và nhân dân đã lựa chọn - một con đường gian nan nhưng tràn đầy khát vọng, một con đường không chỉ vì sự phát triển mà còn vì con người, vì hạnh phúc và phẩm giá của mỗi công dân Việt Nam.

Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không chỉ là một nhà lý luận, mà còn là một con người của hành động, của những quyết sách lớn, của những cuộc đấu tranh không khoan nhượng với tham nhũng, suy thoái. Các cuốn sách: *Tầm nhìn chiến lược và ý chí vươn lên của dân tộc năm 2020*; *Ý Đảng quyền lòng dân năm 2024*

do Báo Nhân dân tuyển chọn, hay Danh dự là điều thiêng liêng, cao quý nhất của Đảng ủy Công an Trung ương - Bộ Công an không chỉ phản ánh đường lối lãnh đạo của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng mà còn là những minh chứng cho bản lĩnh chính trị và tinh thần tận tụy, cống hiến. Ở đó, ta thấy một người lãnh đạo luôn đặt lợi ích quốc gia lên trên hết, sẵn sàng đối diện với những thách thức, kiên quyết trong đấu tranh chống tiêu cực, nhưng cũng đầy trăn trở, day dứt trước những khó khăn của đất nước, trước trách nhiệm mà nhân dân đã giao phó.

Và trên tất cả, những tác phẩm như: *Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng với tình cảm của nhân dân trong nước và bạn bè quốc tế*, niềm tin yêu của nhân dân trong nước và bạn bè quốc tế dành cho Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã vẽ nên một hình ảnh rất đỗi gần gũi về ông, một người lãnh đạo giản dị, khiêm nhường, chân thành, nhưng lại toát lên một khí chất của một nhân cách lớn, một trái tim đầy nhiệt huyết với dân, với nước. Những dòng viết chân thành của những người đã từng gặp gỡ, làm việc với ông không chỉ thể hiện sự kính trọng mà còn chứa đựng sự tin yêu, ngưỡng mộ. Đó là niềm tin không chỉ dành cho một con người, mà còn là niềm tin vào Đảng, vào đất nước, vào tương lai mà ông đang cùng toàn dân gây dựng. Những trang sách ấy, dù viết về lý luận hay tình cảm, về chính trị hay con người, đều có một điểm chung đó là sự gắn kết sâu sắc giữa một nhà lãnh đạo và nhân dân, giữa lý tưởng và hành động, giữa khát vọng và thực tế. Ở Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, ta thấy một người luôn trăn trở với vận mệnh đất nước, luôn lo nghĩ về dân, một người lãnh đạo coi trọng đạo đức, đặt danh dự cao hơn tất cả, và quan trọng hơn, một người luôn tin vào sức mạnh của nhân dân, của đại đoàn kết toàn dân tộc.

Chính vì vậy, những công trình nghiên cứu về Nguyễn Phú Trọng không chỉ đơn thuần là tư liệu, mà còn là một dòng chảy của niềm tin và cảm xúc, là nguồn động lực để mỗi cán bộ, đảng viên, mỗi người dân Việt Nam thêm vững vàng trên con đường đổi mới, xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc như khát vọng mà ông và toàn Đảng, toàn dân đã không ngừng theo đuổi.

Tuy nhiên, để thực sự hiểu sâu sắc và trọn vẹn về một con người đã dành trọn tâm huyết cho đất nước, vẫn còn nhiều khoảng trống cần tiếp tục được khai phá.

2. Những định hướng nghiên cứu mới đối với những di sản lý luận của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng

Trước hết, Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng được coi là một nhà tư tưởng lớn, người đã góp phần làm sáng

rõ con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Việt Nam trong bối cảnh mới, nhưng vẫn cần tiếp tục nghiên cứu sâu hơn để làm rõ những giá trị cốt lõi và sự phát triển trong tư duy lý luận của ông. Vì thế, cần phân tích cách Tổng Bí thư vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào điều kiện cụ thể của Việt Nam trong thế kỷ XXI, từ đó nhận diện sự kế thừa và đổi mới trong tư duy lý luận qua từng giai đoạn lãnh đạo. Đồng thời, mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa mà Cố Tổng Bí thư đã dày công xây dựng và khẳng định cần được nghiên cứu thêm về cơ chế vận hành, sự điều chỉnh và hoàn thiện trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, nhằm đảm bảo vừa phát triển kinh tế hiệu quả, vừa giữ vững các nguyên tắc của chủ nghĩa xã hội. Bên cạnh đó, tư tưởng về dân chủ xã hội chủ nghĩa của ông cũng cần được làm rõ hơn, đặc biệt là cách tiếp cận dân chủ trong điều kiện Đảng lãnh đạo toàn diện, để xác định những nguyên tắc cốt lõi giúp mở rộng quyền làm chủ của nhân dân mà vẫn đảm bảo sự ổn định chính trị. Cuối cùng, việc đặt tư tưởng của Cố Tổng Bí thư trong bối cảnh toàn cầu hóa và so sánh với các mô hình phát triển khác trên thế giới sẽ giúp làm nổi bật những giá trị đặc thù của mô hình Việt Nam, đồng thời rút ra những bài học có thể ứng dụng trong tương lai. Những nghiên cứu này không chỉ giúp hệ thống hóa tư tưởng của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng mà còn góp phần định hướng cho sự phát triển bền vững của Việt Nam trên con đường đi lên chủ nghĩa xã hội.

Thứ hai, Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng được coi là kiến trúc sư của công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong thời kỳ đổi mới, đặc biệt với dấu ấn đậm nét trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng, nâng cao kỷ cương, trách nhiệm trong Đảng và hệ thống chính trị. Tuy nhiên, để hiểu sâu sắc hơn về những đóng góp của ông, cần tiếp tục nghiên cứu tác động toàn diện của chiến dịch "đốt lò" đối với hệ thống chính trị và xã hội Việt Nam, không chỉ về những thành tựu đã đạt được mà còn về những thách thức, bài học và tác động dài hạn đến niềm tin của nhân dân vào Đảng, cũng như sự vận hành của bộ máy Nhà nước. Đồng thời, cần làm rõ cách Nguyễn Phú Trọng đã đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng để thích ứng với bối cảnh mới, trong đó nhấn mạnh đến việc siết chặt kỷ luật Đảng, đề cao trách nhiệm giải trình, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ nhằm đảm bảo sự trong sạch, vững mạnh của tổ chức Đảng.

Ngoài ra, một hướng nghiên cứu quan trọng khác là so sánh công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở Việt Nam với các mô hình chính trị khác trên thế giới, qua đó làm rõ những điểm mạnh, điểm yếu và rút ra những bài

học có giá trị để tiếp tục hoàn thiện mô hình Đảng lãnh đạo tại Việt Nam. Những nghiên cứu này không chỉ giúp nhìn nhận toàn diện hơn về tư tưởng và vai trò lãnh đạo của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng mà còn đóng góp vào việc định hướng cho sự phát triển bền vững của Đảng và đất nước trong tương lai.

Thứ ba, Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không chỉ là một nhà lãnh đạo có tư duy chiến lược sâu sắc trong nước mà còn có tầm nhìn rộng lớn về an ninh, quốc phòng và chính sách đối ngoại, góp phần quan trọng vào việc định hình vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế. Để hiểu rõ hơn những đóng góp này, cần tiếp tục nghiên cứu cách ông cùng cố thể trận quốc phòng toàn dân, trong đó kết hợp chặt chẽ giữa sức mạnh dân tộc và sức mạnh thời đại để bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, đảm bảo an ninh quốc gia trong bối cảnh tình hình khu vực và thế giới có nhiều biến động. Bên cạnh đó, việc phân tích sâu hơn về vai trò của Cố Tổng Bí thư trong chính sách đối ngoại sẽ giúp làm rõ cách Việt Nam duy trì đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa, không ngừng mở rộng quan hệ hợp tác nhưng vẫn kiên định bảo vệ lợi ích quốc gia, giữ vững hòa bình, ổn định. Đồng thời, cần nghiên cứu những bước đi chiến lược của ông trong việc nâng cao vị thế của Việt Nam trong khu vực và thế giới, đặc biệt là trong ASEAN, Liên Hợp Quốc và các tổ chức quốc tế khác, qua đó thấy được những đóng góp quan trọng của ông trong việc định hình hình ảnh một Việt Nam vững vàng, chủ động, tích cực trên trường quốc tế. Những nghiên cứu này không chỉ giúp đánh giá toàn diện hơn về tầm nhìn của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng mà còn góp phần quan trọng vào việc hoạch định chính sách quốc phòng, đối ngoại của Việt Nam trong tương lai.

Thứ tư, bên cạnh tư duy lãnh đạo và những quyết sách mang tầm chiến lược, nhân cách của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng là một yếu tố quan trọng góp phần tạo nên tâm vóc của một nhà lãnh đạo kiệt xuất, để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng nhân dân và trong sự phát triển của đất nước. Phong cách lãnh đạo của ông thể hiện sự giản dị, khiêm nhường nhưng quyết liệt, luôn lấy dân làm gốc, đặt lợi ích của đất nước lên trên hết, từ đó tạo dựng niềm tin vững chắc trong nhân dân cũng như trong nội bộ Đảng.

Một khía cạnh quan trọng khác cần nghiên cứu là sự kết nối hài hòa giữa lý luận và thực tiễn trong phong cách lãnh đạo của Cố Tổng Bí thư, khi ông không chỉ là một nhà lý luận sắc bén với những phân tích sâu sắc về chủ nghĩa xã hội và con đường phát triển của Việt Nam, mà còn là người trực tiếp đưa ra những quyết sách quan

trọng, tạo nên những bước chuyển mình mạnh mẽ trong công cuộc đổi mới. Di sản mà ông để lại không chỉ dừng lại ở những chính sách hay những thành tựu trong thời gian đương nhiệm, mà còn nằm ở tư duy lãnh đạo, cách thức xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đấu tranh chống tham nhũng và giữ gìn kỷ cương phép nước, điều này đặt ra yêu cầu cần nghiên cứu sâu hơn về cách tư duy và các chính sách của ông có thể được kế thừa, phát huy trong những thế hệ lãnh đạo tiếp theo để bảo đảm sự phát triển bền vững của Việt Nam. Hơn thế nữa, việc đặt Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng trong tương quan với các nhà lãnh đạo lớn trên thế giới, phân tích những điểm tương đồng và khác biệt, sẽ giúp làm nổi bật những giá trị đặc trưng trong phong cách và tư tưởng lãnh đạo của ông, qua đó góp phần làm sáng tỏ những đóng góp riêng biệt của ông đối với Việt Nam và với lý luận về mô hình phát triển ở các quốc gia xã hội chủ nghĩa đương đại.

Di sản mà Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng để lại không chỉ nằm ở những chính sách, những quyết sách mang tính bước ngoặt, mà còn là một tư duy lãnh đạo sâu sắc, một mô hình phát triển bền vững và, quan trọng hơn cả, một bài học về đạo đức chính trị, về tinh thần trách nhiệm tuyệt đối với Đảng, với dân tộc, với từng người dân. Ông đã dày công xây dựng một Đảng trong sạch, vững mạnh, đặt lợi ích của nhân dân lên trên hết, lấy kỷ cương, liêm chính làm kim chỉ nam cho mọi hành động. Tiếp tục nghiên cứu về Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không chỉ là sự tri ân đối với một người lãnh đạo tận tụy, mà hơn thế nữa, đó là cách để thế hệ hôm nay và mai sau học hỏi, kế thừa và phát huy những giá trị cốt lõi mà ông đã gìn giữ và vun đắp suốt đời. Đó là bản lĩnh kiên định nhưng không giáo điều, là sự đổi mới mạnh mẽ nhưng luôn giữ vững nền tảng, là một tinh thần tận hiến vì nhân dân, vì đất nước. Con đường mà Cố Tổng Bí thư đã kiên trì dẫn dắt, con đường xây dựng một nước Việt Nam hùng cường, phát triển bền vững, dân chủ, công bằng và văn minh, sẽ tiếp tục được nối dài bởi sự đồng lòng của toàn Đảng, toàn dân, bằng ý chí và khát vọng của cả dân tộc./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
2. Nguyễn Phú Trọng (2024), *Nhận thức lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.